

ZOFIA SZÓSTAK

ur. 1922; Puławy

Miejsce i czas wydarzeń	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Puławy, dwudziestolecie międzywojenne, Żydzi, cmentarz żydowski, pogrzeb żydowski, dzieciństwo, życie codzienne

Cmentarz żydowski

Za naszym cmentarzem był, przy wojskowym, tam gdzieś, jakieś coś tam chyba jest, tablica czy coś, tam chyba coś jest, tutaj więcej z frontu czy tam dalej, bo oni nawet przyjeżdżali z Ameryki, to się interesowali tymi grobami, tym wszystkim. Po wojnie jak były kamienie takie jakieś droższe, to porozkradali. Niemcy to pozburzali, za Niemców, to Niemcy to burzyli. Jak zaczęli budować te wszystkie [zabudowania], tam jest komunalne to, to tam wszystko porozwalali. Tam jakaś tablica gdzieś jest jeszcze, ktoś to mi mówił o tym.

Normalnie trawa [była], tylko taki gruby [blok kamienny] wkopany w ziemię, po żydowsku napisy, kto tu pochowany, kiedy umarł, ile miał lat. Nie jak u nas tam jakiś taki pomnik, dopiero napisy, tylko takie właśnie kamienie. Ja tam nigdy nie chodziłam, ale chyba tam było trochę. Widziałam ten cmentarz, ale się nie kręciłam po cmentarzu. Chyba był ogrodzony czymś, już tak nie pamiętam, nie pamiętam na tyle. Pamiętam, jak umarła u nas ta Żydówka – ta Fridman, matka ich. Ona w takiej skrzynce [była], taka prosta skrzynka. Płakali parę dni, darli się aż. To nie był płacz, tylko takie krzyki, że odeszła, takie krzyki były nad tą skrzynką. I potem zabrali, pewno te uroczystości to były tam, ale ja nie byłam na tym [pogrzebie], nie oglądałam tego. Już jej nie było, to oni jeszcze krzyczeli, jeszcze tak płakali niby, taka rozpacz czy coś u nich takiego jest, że to dłużej trzeba. Jak umarła to jeszcze chyba dwa czy trzy dni, już jej nie było, a oni jeszcze krzyczeli. Nie wychodziliśmy ni nic, tamśmy się nie kręcili, matka mówiła: „Nie kręćcie się, nie trzaskajcie drzwiami, oni mają zmartwienie, cichutko się zachowujcie”.

Data i miejsce nagrania	2004-03-29, Puławy
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"